

VOORSTEL AB

CATEGORIE: Hamerstuk

DATUM DE VERGADERING : 25 februari 2020

DATUM AB VERGADERING : 28 april 2020

PORTEFEUILLEHOUDER : H.J. Pereboom

REGISTRATIENUMMER : Z/19/027944-131734

OPSTELLER : Hanna de Weerd, telefoonnummer +31882332067

ONDERWERP

Projectplan en krediet Spoortippe en Punthorst

VOORSTEL

1. Kennis nemen van de reactienota.
2. Het Projectplan Waterwet Spoortippe en Punthorst vaststellen.
3. Een krediet beschikbaar stellen van € 2,28 miljoen voor de uitvoering van de maatregelen zoals beschreven in het projectplan Spoortippe en Punthorst.

SAMENVATTING

Op 21 mei 2019 hebben wij het Projectplan Spoortippe en Punthorst in ontwerp vastgesteld. Er is gedurende de inspraakperiode één zienswijze ingediend. Deze zienswijze heeft geen betrekking op het Projectplan en geeft dan ook geen aanleiding tot wijziging van het Projectplan ten opzichte van het ontwerp.

In bijgaand Projectplan zijn twee stroomgebieden meegenomen: Spoortippe en Punthorst. De stroomgebieden bevinden zich in de gemeente Staphorst en maken beide onderdeel uit van de landinrichting Staphorst. Doel van het project is het creëren van een robuust watersysteem waarmee de knelpunten in de waterhuishouding van Spoortippe en Punthorst worden weggenomen. Onder dit hoofddoel hangen een aantal subdoelen die daaraan bijdragen:

- Het watersysteem minder gevoelig maken voor begroeiing.
- Water langer kunnen vasthouden (ZON – Zoetwater Oost-Nederland).
- Extra berging creëren om piekafvoeren op de Beentjesgraven op te kunnen vangen.

Naast de doelen die bijdragen aan een robuust watersysteem, zijn er nog een aantal beleidsmatige doelen:

- Het beheer & onderhoud actualiseren met de implementatie van het beleid Inrichting, beheer en onderhoud op maat (IBOOM).
- De uitvoering van het project afstemmen op de implementatie van Waterschapszorg.

Geplande maatregelen om bovenstaande doelen te realiseren betreffen onder andere het realiseren van 4 ha waterberging en het verbeteren van 18,5 km watergang. De kosten zijn geraamd op € 2,28 miljoen.

BESTUURLIJKE AANDACHTSPUNTEN

Besluitvormingsproces

- Op 2 augustus 2012 heeft Waterschap Groot Salland met een brief de intentie bevestigd om aan de Landinrichting Staphorst-Reestdal deel te nemen. Op een later moment is uit die deelname het project Spoortippe en Punthorst ontstaan.
- Gedeputeerde Staten van de Provincie Overijssel hebben in 2013 een inrichtingsplan conform de Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG) vastgesteld. De gebieden Spoortippe en Punthorst maken onderdeel uit van deze landinrichting. Voor het waterschap ontstond hiermee de kans om de waterhuishouding in het gebied te verbeteren. Sinds 2009 is het waterschap ambtelijk en bestuurlijk betrokken bij het landinrichtingsproces. Door zelf grond in te brengen kon het waterschap meedoen aan het ruilproces.
- Op 18 december 2018 heeft u een krediet van € 2,2 miljoen beschikbaar gesteld voor de voorbereiding van een achttal WOM-projecten, waaronder het project Spoortippe en Punthorst.
- Wij hebben op 21 mei 2019 het Projectplan in ontwerp vastgesteld.
- In onze brief van 6 november 2019 hebben wij u geïnformeerd over de gevolgen van de PFAS problematiek voor dit project.
- U heeft op 17 december 2019 krediet beschikbaar gesteld om de impact van nieuwe regelgeving rondom stikstof en PFAS op het project te onderzoeken.
- In 2019 heeft de bestuurscommissie landinrichting besloten om de uitvoering van de landinrichting met een jaar uit te stellen en te starten op 1 januari 2021.
- Dit voorstel stond eerder geagendeerd voor de vervallen vergadering van 24 maart jl. In onze brief van 25 maart jl. hebben wij aangegeven de voorbereidingen van dit project voort te zetten, ondanks dat daarmee de tot nu toe verleende kredieten worden overschreden. Wij hebben hiervoor gekozen omdat anders cruciale data in de uitvoering met zekerheid niet gehaald worden.

Waterschapszorg

Het project Spoortippe en Punthorst en het programma Waterschapszorg worden in dit gebied in onderlinge afstemming uitgevoerd. Er wordt zoveel mogelijk samen opgetrokken in de communicatie naar de omgeving en het is de ambitie om de benodigde herinrichtingswerken voor het project en Waterschapszorg gezamenlijk uit te voeren.

Zienswijze

Er is 1 zienswijze ingediend. De zienswijze heeft geen betrekking op het Projectplan en geeft daarom geen aanleiding tot wijziging van het Projectplan. Wel wordt samen met indiener gekeken of de waterhuishouding binnen de huidige inrichting kan worden geoptimaliseerd. De reactienota is als bijlage toegevoegd aan dit bestuursvoorstel.

OMGEVING EN PARTNERS

Het ontwerp uit het projectplan is afgestemd met aanliggende bewoners in het projectgebied, de gemeente Staphorst en de Landinrichtingscommissie. Er zijn twee inloopbijeenkomsten gehouden en diverse individuele gesprekken gevoerd. Het voorlopig ontwerp is positief ontvangen.

FINANCIËN

Het totale benodigde bruto uitvoeringskrediet komt uit op € 2,277 miljoen. Dit is inclusief de kosten van meekoppelkansen inzake de landinrichting. Deze kosten bedragen ongeveer € 100.000 en worden vergoed door de landinrichting. De maatregelen die bijdragen aan ZON, worden gesubsidieerd. Dit betreft circa € 250.000,-. POP3 middelen zijn voor dit project niet aangevraagd. Aan de hand van een

doordachte mix aan projecten benut het waterschap maximaal de beschikbare POP3 subsidiegelden. Dit project is niet geselecteerd voor het benutten van de beschikbare POP3 gelden.

(x €1.000)	Voorstel X € 1.000	Meerjarenraming 2020-2023
<i>Benodigd krediet (bruto)</i>	2.277	2.200
<i>Subsidies en/of bijdragen derden (externe dekking)</i>	-350	-100
<i>Jaar oplevering (start kapitaallasten t+1)</i>	2021	2021
<i>Kapitaallasten</i>	101	108
<i>Overige exploitatiekosten (-baten)</i>	4	0
Impact exploitatierekening	105	108

Specificatie bruto krediet:

Kostencategorieën	Bedrag (x €1.000)	Budgethouder
<i>Externe kosten incl. BTW</i>	1.888	<i>Projectleider</i>
<i>Interne kosten</i>	208	<i>Projectleider</i>
<i>Risicoreservering voorzien incl. BTW</i>	69	<i>Opdrachtgever</i>
<i>Risicoreservering onvoorzien incl. BTW</i>	112	<i>Opdrachtgever</i>
Totale kosten incl. BTW	2.277	

Onderhoudskosten watersysteem

De totale onderhoudskosten van het watersysteem stijgen met € 4.000 per jaar ten opzichte van de huidige onderhoudskosten naar een bedrag van € 22.000 per jaar.

Meekoppelkansen

- Om een bijdrage te leveren aan de doelstelling van het waterschap om in 2025 energieneutraal te zijn, kan een zonnepark in de waterberging van het project Spoortippe en Punthorst worden gerealiseerd. De gemeente Staphorst heeft daarvoor in het najaar van 2019 vergunning verstrekt. We zijn in afwachting van de afgifte van een netverklaring door Enexis om toegang tot het stroomnet te verkrijgen, waarna een subsidieaanvraag gedaan kan worden in 2020 of later. Bij een positieve uitkomst van de subsidieaanvraag komen we daarna bij u terug met een kredietaanvraag. Deze dubbelfunctie (waterberging/zonneveld) is mogelijk zonder aanpassing van de waterberging. De realisatie van dit zonnepark maakt geen deel uit van dit projectplan.
- Voor de landinrichting is een aantal dammen en duikers nodig in watergangen waar het waterschap in het kader van project Spoortippe en Punthorst werkzaamheden gaat uitvoeren. Het waterschap zal deze dammen en duikers realiseren op kosten van de landinrichting.

Stikstof en PFAS

In onze brief van 6 november 2019 hebben wij u geïnformeerd over de mogelijke gevolgen van stikstof en PFAS voor dit project en een indicatie gegeven van de onderzoekskosten om de impact op de uitvoering te bepalen. U heeft op ons verzoek op 17 december 2019 een onderzoekskrediet beschikbaar gesteld. Het onderzoek laat zien dat de nieuwe regelgeving zorgt voor extra kosten in de uitvoering, omdat schone grond moet worden aangevoerd voor het dempen van watergangen. Er zijn geen extra kosten voorzien vanwege stikstof.

Door de extra PFAS kosten komt de bruto kredietaanvraag 3,5% hoger uit dan het bedrag dat is opgenomen in de begroting 2020 (€ 2,20 miljoen).

RISICO'S

Voor de realisatiefase is een risicodossier opgesteld. Per benoemd risico zijn de beheersmaatregelen in beeld gebracht. De restrisico's zijn op geld gezet en hiervoor is reservering in de realisatieraming opgenomen. Het grootste risico voor dit project zit in de planning van de ruilverkaveling. De afgelopen periode is de uitvoering al twee keer met een jaar uitgesteld. Wanneer daar opnieuw vertraging optreedt, heeft dat direct gevolgen voor de planning van het project Spoortippe en Punthorst en de inzet van ambtelijke uren. We hebben de landinrichting een formele bevestiging gevraagd van de beschikbaarheid van betreffende gronden einde dit jaar zodat we zeker zijn van een obstakelvrije start van de realisatie einde dit jaar.

TOELICHTING

Er zijn in dit gebied geen doelen ten aanzien van KRW of NBW. Binnen de landinrichting ontstond de mogelijkheid om knelpunten in de waterhuishouding aan te pakken. De knelpunten worden veroorzaakt door een sterk verouderd en krap watersysteem. Het gaat om 18,5 km watergang waar verbetermaatregelen nodig zijn en de aanleg van een waterbergingsgebied van 4 ha. Door de landinrichting is de benodigde grond vrij geruild voor het waterschap. Om de genoemde doelen van het project te kunnen behalen worden er een aantal maatregelen uitgevoerd. Per doel zijn deze opgesomd in onderstaande tabel.

Doel	Maatregel
Gevoeligheid begroeiing verminderen	Verbreden van 18,5 km watergang (16 km Spoortippe en 2,5 km Punthorst) om het doorstroomprofiel te vergroten, zodat begroeiing minder snel voor verstopping zorgt. De gronden die hierbij vrijkomen worden gebruikt binnen de Landinrichting Staphorst wanneer dit logistiek en financieel voordelig is. Het onderhoud wordt hiermee eenvoudiger.
Water langer kunnen vasthouden (ZON)	De drooglegging in het gebied is hoog en er is geen mogelijkheid tot wateraanvoer. Hierdoor vallen de sloten in de zomer regelmatig droog. Om de regen die valt in droge perioden langer vast te kunnen houden en hiermee het grondwater te kunnen aanvullen worden acht overlaten/stuwijtjes geplaatst. De overlaten/stuwijtjes worden zo gemaakt dat er na aanleg nog een mogelijkheid is om de hoogte aan te passen. Zo kan het waterschap naar aanleiding van ervaringen uit de omgeving per situatie een streefpeil bepalen.
Extra berging Beentjesgraven	Waterberging van 4 ha aanleggen om water te kunnen opvangen uit het stroomgebied van de Stouwe. De waterberging zal aangelegd worden op het zomerpeil (2,2 m +NAP) van de Beentjesgraven.
Implementeren IBOOM	Het onderhoud blijft breedspoor, met een eenzijdige rijroute. Vanwege de lange historie zal het maaisel verdeeld blijven worden over beide oevers. Dit past binnen IBOOM (beleid Inrichting, beheer en onderhoud op maat). Daarnaast worden er een aantal duikers aangepast.
Overige maatregelen	De waterberging zal zo worden ingericht dat deze geschikt is voor de aanleg van een zonnepark. De realisatie van het zonnepark maakt geen onderdeel uit van dit projectplan.

BIJLAGEN

1. Projectplan Spoortippe en Punthorst (*bijlagen van het projectplan zijn vanwege de omvang niet bijgevoegd maar opvraagbaar bij Bestuurszaken*)
2. Reactienota
3. Overzicht indieners (*vertrouwelijk*)

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
ir. E. de Kruijk

de waarnemend dijkgraaf,
P.A. Zoon